

JACOB EMANUEL STAHLIE.

(1818-1905)

“DE KLEERMAKER UIT SCHIPLUIDEN”.

Jacob Emanuel Stahlie (foto ca.1900)

Dorp Schipluiden wijk A nr.65, belend ten noorden de Vlaardingschekade, ten zuiden Joris Arkesteijn, ten oosten Cornelis van Eijk en ten westen Adrianus van der Knaap, kadaster sectie B nr.227, inhoudsgrootte 70 roeden, door hem Rekwirant staande huwelijk bij aankoop verkregen, blijkens acte voor den Notaris Meester Jacobus Steur van Vrijberghe de Coningh en getuigen te Maasland .....

3. TWEDE HUWELIJK (1845-1890).

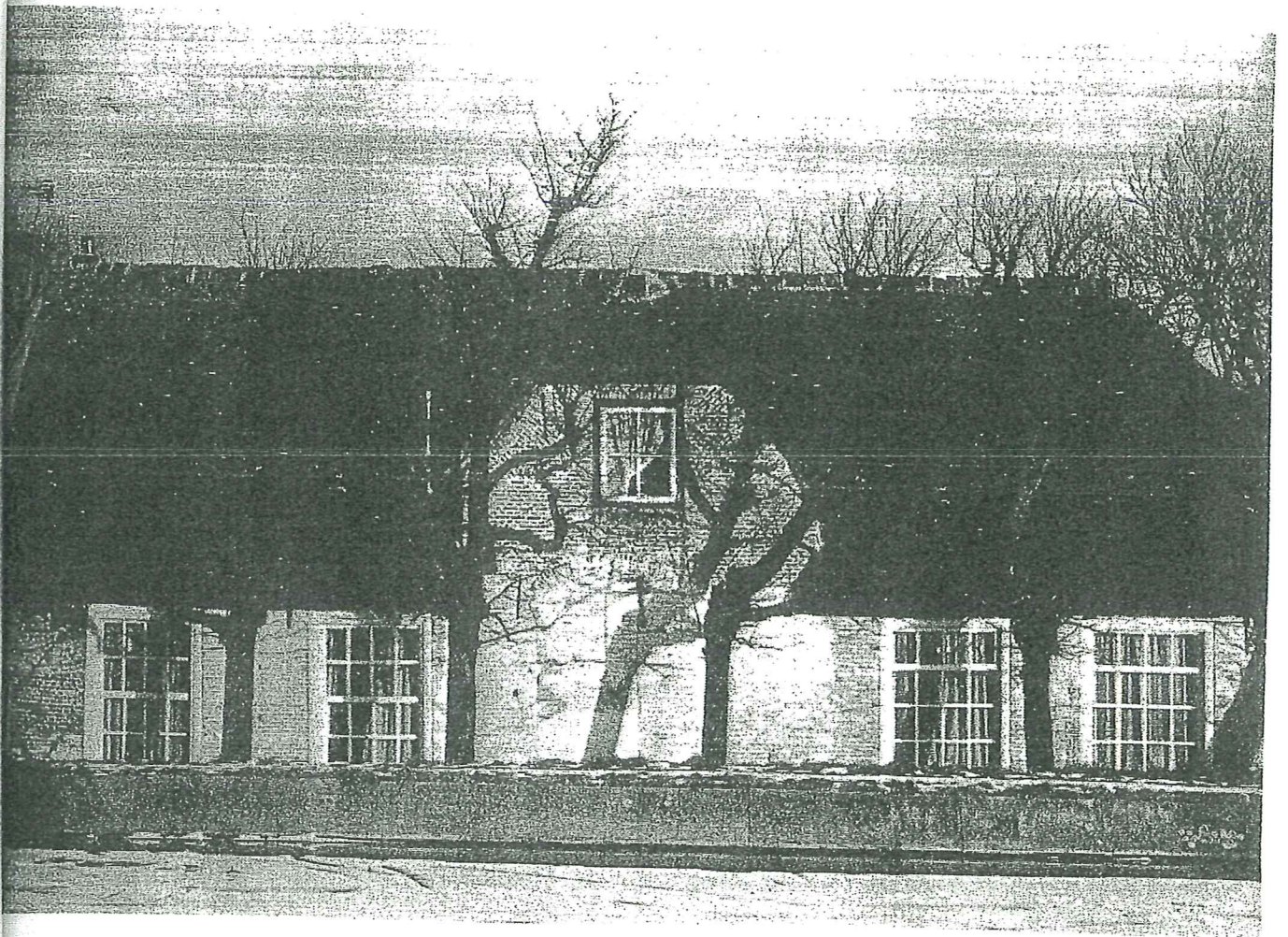
Uit de Schipluidense volksregistratie van 1845 blijkt, dat dochter Dirkje nog bij haar vader woont; kort hierop is zij naar alle waarschijnlijkheid bij (tante) Antje Lugtigheid ingetrokken (tijdelijk?), want we zien haar in de registratie over de jaren 1847-1849 wonend op huisnr.72. Cornelis Johannes daarentegen is in 1845 niet meer in Schipluiden woonachtig. Dit klopt met de mondelinge overlevering, die zegt, dat hij is opgegroeid in Vlaardinger-Ambacht op de boerderij van zijn grootouders. Officieel wordt hij in 1846 in Vlaardinger-Ambacht ingeschreven. Hier rijzen interessante vragen: waarom zorgde Jacob niet meer voor de kinderen uit zijn eerste huwelijk? En waarom ging Cornelis Johannes naar Vlaardinger-Ambacht? Was dit de wens van grootvader Jan Zonneveld om zijn enige kleinzoon een "goede" toekomst te verzekeren? Wat was hier aan de hand?

Ondertussen leert Jacob Emanuel een andere vrouw kennen (wellicht weer via één van zijn klanten?): Jannetje van den Dool. Zij is een boerendochter en woont op de (nog altijd bestaande) boerderij "Nooitgedagt", even buiten Schipluiden in de Zouteveen (ten zuiden van het huidige gehucht Negenhuizen). Haar vader was Huijg van den Dool, afkomstig uit de buurt van Schipluiden (Maasland/Hof van Delft) en haar moeder was Geertruij van Alenburg, oorspronkelijk afkomstig uit de buurt van 's-Gravenzande (zie ook Annex C).

Jannetje is geboren op 19-02-1818 te Hof van Delft²⁰ en op 22-02-1818 gedoopt in de NH-kerk van 't Woudt. Curieus is, dat vader Huijg van den Dool omstreeks 1830 met zijn gezin naar de Zouteveen komt en (samen met zijn broer Cornelis) daar een boerderij pacht van Guillaume Groen van Prinsterer uit Den Haag. Van deze bekende, in Voorburg geboren, Groen van Prinsterer weten wij uit zijn nalatenschap dat hij een rijk man was en naast zijn kapitale buitenplaats Blankenburg in Wassenaar ook Hofwijck in Voorburg bezat en verschillende boerderijen had oa. in Woubrugge, Alkemade, Hof van Delft, Vlaardinger-Ambacht, Oud-Zevenaar, Elst, Wageningen en Epe en daarnaast meer dan 400 hectare bos en heide in de gemeente Beekbergen. Verder veel bouwland in Zoetermeer, Schipluiden(!), Kethel en Overschie. Totaal voor een waarde van f.900.000,-!

Het huwelijk tussen Jannetje en Jacob werd op 06-06-1845 te Zouteveen gesloten²¹. Getuigen waren: Cornelis Sonneveld (62jr) uit Maasland (ja, hij weer!; dit duidt toch niet op spanningen tussen de Zonnevelden en Jacob bij dit tweede huwelijk), Teunis van den Dool, bouwknicht (32jr) - broer van Jannetje -, Jacob Verboon, bouwman (70jr) en Gabriël Arkesteijn, bouwman (58jr). Duidelijk een huwelijk in een boerenmilieu! En

niet de eerste de beste getuigen: Jacob Verboon bewoonde "Meerzicht", een kapitale boerderij in de Zouteveen en Gabriël Arkesteijn bezat een grote boerderij in Schipluiden en was min of meer de (achter-)buurman van Jacob aan de Vlaardingschekade. De huwelijkssluiting vond plaats in het "Rechtshuis" van Zouteveen²², van oorsprong een gebouw waarvan één of meer vertrekken waren aangewezen om ten dienste van de overheid te worden gebruikt. Er werd recht gesproken, er werden vergaderingen gehouden door de burgerlijke autoriteiten etc. Zo'n huis bezat de kleine gemeenschap van Zouteveen dus ook. Toevallig uit hetzelfde jaar 1845 hebben we een akte, waarin burgemeester en assessoren der gemeente Zouteveen verklaren, dat zij gehuurd hebben van Abraham van der Spek, kastelein, wonende in de herberg "het Vlaardingsche Schouw", gelegen aan de Trekkade, het vrije gebruik van de kamer, van ouds genaamd de "Regtkamer". Deze kamer moest dienen tot vergaderplaats van de

Het "Rechtshuis" alias Herberg "de Schouw" aan de Trekvaart in Zouteveen.
Hier zijn Jacob Emanuel en Jannetje van den Dool in 1845 getrouwd.

gemeenteraad van Zouteveen en heeft zeker ook dienst gedaan bij het sluiten van huwelijken, ook dus bij het huwelijk van Jacob Emanuel en Jannetje. Overigens niet gek zo'n combinatie gemeentehuis/herberg, want dat zal ruimschoots de gelegenheid hebben gegeven om de officieel gesloten huwelijken uitgebreid te vieren! Tenslotte zij vermeld, dat het huwelijk kerkelijk bevestigd werd in de NH-kerk te Schipluiden op 08-06-1845²³.